

Številka: 35431-245/2022-2550-4

Datum: 13. 9. 2022

Ministrstvo za okolje in prostor izdaja na podlagi 38.a člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21 in 189/21) in osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) v predhodnem postopku za poseg: prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, nosilcu nameravanega posega PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu direktorjev Marjana Eberlinca in Sarah Jezernik Konovšek zastopa PROJEKT d.d. Nova Gorica Podjetje za inženiring, geodezijo, urbanizem in projektiranje, Kidričeva ulica 9A, 5000 Nova Gorica, naslednjo

O D L O Č B O

- I. Za nameravani poseg: prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče na zemljiščih v k.o. 1733 Bizovik, 1772 Slape, 1730 Moste, 1773 Dobrunje, nosilca nameravanega posega PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, **ni potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.
- II. Ta odločba preneha veljati, če se nameravani poseg ne začne izvajati v petih letih od njene pravnomočnosti.
- III. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje (v nadaljevanju ministrstvo) je dne 2. 8. 2022 prejel vlogo nosilca nameravanega posega PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu direktorjev Marjana Eberlinca in Sarah Jezernik Konovšek zastopa PROJEKT d.d. Nova Gorica Podjetje za inženiring, geodezijo, urbanizem in projektiranje, Kidričeva ulica 9A, 5000 Nova Gorica (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega), za izvedbo predhodnega postopka za poseg: prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče na zemljiščih v k.o. 1733 Bizovik, 1772 Slape, 1730 Moste, 1773 Dobrunje, v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, v nadaljevanju ZVO-2).

Vlogi je bilo priloženo:

- Izpolnjen obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 27. 6. 2022;
- DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana;
- Mnenje glede skladnosti s prostorskimi akti, ki ga je pod št. 3512-53/2022-2 dne 1. 2. 2022 izdala Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana;

- Mnenje – Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, ki ga je pod št. 3511-130/2022-2 z dne 5. 5. 2022 izdala Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana;
- Mnenje - Vodovod, ki ga je pod št. VOK-351-425/2022-002 dne 11. 2. 2022 izdalo Javno podjetje Vodovod Kanalizacija Snaga d.o.o., Vodovodna cesta 90, p.p. 3233, 1001 Ljubljana;
- Mnenje - Kanalizacija, ki ga je pod št. VOK-351-426/2022-006 dne 4. 4. 2022 izdalo Javno podjetje Vodovod Kanalizacija Snaga d.o.o., Vodovodna cesta 90, p.p. 3233, 1001 Ljubljana;
- Mnenje k projektu št. 1309013 (4951/2022-BS), ki ga je dne 23. 2. 2022 izdalo podjetje Elektro Ljubljana d.d., Slovenska cesta 56, 1000 Ljubljana;
- Pozitivno mnenje, ki ga je pod št. S22-009/597/rk dne 31. 1. 2022 izdalo podjetje ELES, d.o.o., Hajdrihova ulica 2, 1000 Ljubljana;
- Pozitivno strokovno mnenje, ki ga je pod št. 70/22 dne 17. 2. 2022 izdalo podjetje Javna razsvetljava d.d., Litijska cesta 263, 1000 Ljubljana;
- Mnenje k dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki ga je pod št. JPE-351-164/2022-003 dne 9. 2. 2022 izdalo podjetje Energetika Ljubljana, Verovškova ulica 62, 1000 Ljubljana;
- Mnenje k projektnim rešitvam, ki ga je pod št. S22-255/P-MP/RKP dne 23. 6. 2022 izdalo podjetje Plinovodi d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, p.p. 3720, 1001 Ljubljana;
- Mnenje k projektnim rešitvam št.: 105089-LJ/164-BS, ki ga je pod št. 105089 – LJ/164-BS dne 16. 2. 2022 izdalo podjetje Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana;
- Mnenje št.: 260/2022 k projektnim rešitvam, ki ga je dne 25. 4. 2021 izdalo podjetje T-2 d.o.o., Poslovni center T-2, Verovškova 64A, 1000 Ljubljana;
- Pozitivno mnenje št.: 27/LJUBLJANA_2022-KA, ki ga je pod št. 27/2-2022/KA dne 16. 2. 2022 izdalo podjetje Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o., Cigaletova 10, 1000 Ljubljana;
- Pozitivno mnenje št.: 22/PRIMORSKA_2022-KA, ki ga je pod št. 22/2-2022/KA dne 16. 2. 2022 izdalo podjetje OPTIC-TEL Telekomunikacije d.o.o., Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana;
- Mnenje k projektni dokumentaciji, ki ga je pod št. projektng_1-22-GZ dne 15. 2. 2022 izdalo podjetje Telemach d.o.o., Brnčičeva ulica 49A, 1231 Ljubljana – Črnuče;
- Pozitivno mnenje št. 711-2022-004 k projektu št. 15630_02 v elektronski obliki izdano dne 31. 1. 2022 s strani Arnes;
- Soglasje in dovoljenje, ki ga je pod št. 6.2./2022-BB-3966-351/AC dne 1. 2. 2022 izdalo podjetje DARS d.d., Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje;
- Pozitivno mnenje, ki ga je pod št. 37167-215/2022/3 (1502) dne 2. 2. 2022 izdalo Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, Sektor za upravljanje cest, Območje Ljubljana, Trdinova ulica 8, 1000 Ljubljana;
- Dopis z naslovom »Vloga za pridobitev mnenja«, ki ga je pod št. 31002-80/2022-3 dne 6. 4. 2022 izdalo podjetje Slovenske železnice, SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana;
- Pozitivno mnenje, ki ga je pod št. JPE-351-915/2016-273 dne 18. 5. 2022 izdalo Javno podjetje Energetika Ljubljana d.o.o., Verovškova ulica 62, 1000 Ljubljana;
- Strokovno mnenje v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja, ki ga je pod št. 3562-0111/2022-3 dne 15. 2. 2022 izdal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, Cankarjeva cesta 10, 1000 Ljubljana;
- Mnenje, ki ga je pod št. 3407-41/2022-2 dne 1. 2. 2022 izdal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana;

- Mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga je pod št. 35508-574/2022-8 dne 9. 6. 2022 izdala Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje;
- Mnenje k projektni dokumentaciji za objekt »Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče«, ki ga je pod št. 4202-19/2022-2 dne 3. 2. 2022 izdal Zavod za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Šmartno;
- Kulturnovarstveno mnenje, ki ga je pod št. 35102-0045/2022-2 dne 28. 1. 2022 izdal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino, Območna enota Ljubljana; Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana;
- Predhodno soglasje, ki ga je pod št. 351-38/2022/2-CAA0505 dne 26. 1. 2022 izdala Javna Agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije, Kotnikova 19A, 1000 Ljubljana;
- Mnenje k DGD Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine – Vevče, ki ga je pod št. 351-7/2022/2 dne 18. 2. 2022 izdalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Sektor za urejanje kmetijskega prostora in Zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana;
- Okoljsko poročilo, Prenosni plinovod R51B TE-TOL-Fužine/Vevče, št. projekta: 12420, junij 2014, dopolnitev december 2014, dopolnitev marec 2015 po potrditvi HH študije, PROJEKT d.d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica.
- Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 eur z dne 1. 8. 2022.

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrti odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2).

V skladu s točko D Energetika, D.IV Prenos energije, D.IV.1.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za druge cevovode za transport nafte in naftnih derivatov, razen priključkov na objekte javne infrastrukture, nad 1 km in cevovodi za transport zemeljskega plina z največjim delovnim tlakom 5 barov ali več in dolžine 1 km ali več, razen priključkov, kot jih definirajo predpisi, ki urejajo graditev objektov, na objekte javne infrastrukture.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da nameravani poseg obsega novogradnjo podzemnega prenosnega plinovoda na odseku od MRP TE_TOL do MRP Dobrunje z nazivnim premerom cevovoda in predvidenim delovnim tlakom 30 bar in dolžine 4.165 m, zato je, upoštevajoč točko D.IV.1.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek.

Ugotovitveni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu

državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb, z javnim naznanilom številka 35431-245/2022-2550-x z dne 8. 8. 2022 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka, določenega v javnem naznanilu, to je od 9. 8. 2022 do 7. 9. 2022.

V tem času na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana oziroma na gp.mop@gov.si ni bila posredovana nobena pripomba. Prav tako v tem času ministrstvo ni prejelo nobene zahteve za vstop v postopek.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Opis obstoječega stanja

Lokacija nameravanega posega se nahaja v jugovzhodnem delu mestne občine Ljubljana. Od MRP TE-TOL poteka trasa v območju med elektrificirano železniško progo Dobova – Ljubljana na severni strani in Zaloško cesto na južni strani. V podaljšku Chengdujske ceste se trasa obrne proti jugu, prečka Zaloško cesto in poteka vzhodno od naselja Fužine, vzporedno z obstoječim plinovodom oznake L10000. Za prečkanjem ceste Studenec sledi še prečkanje Ljubljanice in avtoceste. Nadalje poteka trasa v območju med Ljubljanico in Litijsko cesto. Trasa se zaključi v pri MRP Dobrunje.

Površina zemljišča, na katerem se bo izvajal nameravani poseg, meri 60.142 m². Območje nameravanega posega je pretežno ravninsko, večinoma posega na trajne travnike, njive in vrtove in pozidana in sorodna zemljišča. Nameravani poseg se izogiba poselitvenim območjem naselij. Neposredno se robu naselja približa le na zahodni strani naselja Studenec pred prečkanjem Zaloške ceste, vzhodnem robu Novih Fužin med Zaloško cesto in ulico Studenec in severnemu robu naselja Dobrunje. Dejanska raba zemljišč, po katerih bo potekal načrtovani plinovod je naslednja: kmetijske površine (51.086 m²), gozdne površine (931 m²), vodotoki (53 m²), prometne površine (8.072 m²).

Lokacija nameravanega posega se ureja z Uredbo o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51B TE-TOL-Fužine/Vevče (Uradni list RS, št. 88/15). Ministrstvo za okolje in prostor, je dne 24. 11. 2010 izdalo odločbo št. 35409-258/2010, iz katere izhaja, da je za državni prostorski načrti treba izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje ter nadalje, da je v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje po določilih Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) treba izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja v skladu s 101. členom Zakona o ohranjanju narave. Za potrebe celovite presoje vplivov na okolje za državni prostorski načrt je bilo izdelano Okoljsko poročilo, Prenosni plinovod R51B TE-TOL-Fužine/Vevče, št. projekta: 12420, junij 2014, dopolnitev december 2014, dopolnitev marec 2015 po potrditvi HH študije, PROJEKT d.d. NOVA GORICA, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica. Ministrstvo za okolje in prostor je dne 25. 9. 2015 izdalo Odločbo št. 35409-183/2014/30, iz katere izhaja, da so vplivi plana na okolje, ugotovljeni v postopku celovite presoje vplivov na okolje za Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R51B TE – TOL – Fužine/Vevče sprejemljivi, plan pa se potrdi.

Opis nameravanega posega

Opis inštalacij cevovoda

Cevovod nazivnega premera DN300, bo na območju med MRP TE-TOL in MRP Dobrunje grajen v podzemni izvedbi. Najvišji delovni tlak bo znašal 30 bar. Cevovod bo grajen iz jeklenih cevi, ki bodo proti koroziji tovarniško zaščitene z aktivno zaščito in dodatno zaščitene s katodno - pasivno zaščito.

Plinske cevi bodo skladiščene na začasnih deponijah v bližini poteka trase. Na deponijah se bodo izvajala vsa krivljenja cevi. Tu se vizualno kontrolira tudi poškodbe cevi oziroma izolacije. Poškodovane cevi se izloči.

Jeklene cevi se med seboj spaja elektroobločno s čelnim V zvarom. Varijo lahko le atestirani varilci z veljavnim atestom. Notranjost cevi se pred varjenjem ustrezno očisti z žičnato krtačo in s klobučevinastim čepom do kovinskega sijaja v skladu s standardom SIST EN ISO 9692-1 (SIST EN 29692). Izvajalec med delom zagotovi, da v očiščene cevi ne zaide nečistoča, voda ipd., predlaga se čepljenje cevi z ustreznimi čepi. Cevi se bodo varile v sekcije ob jarku in šele nato se bodo po sekcijah polagale v jarek. Izjemoma se bodo v jarku varile le sekcije cevovodov med seboj. Na takih mestih je potrebno zagotoviti dovolj prostora za delo osebja v jarku.

Plinovodi iz jeklenih cevi se varijo z enim od naslednjih talilnih postopkov varjenja:

- plamensko varjenje;
- elektroobločno varjenje z oplaščenimi elektrodami;
- elektroobločno varjenje v zaščitnih atmosferah:
  - Varjenje z netaljivo W-elektrodo (TIG);
  - MAG varjenje s polno žico;
  - MAG varjenje s polnjeno žico.

Izbira postopka varjenja je odvisna od premera cevi in debelin stene cevi. Elektroobločni postopki se lahko uporabljajo pri vseh kvalitetah in premerih cevi.

Na jeklenem plinovodu je potrebno izvajati kontrolo zvarnih spojev. Opravlja se v skladu s SIST EN 1435: Neporušni pregled zvarov – Radiografski pregled zvarnih spojev. Vse zware je potrebno radiografsko preveriti. Posebej zahtevne zavrne spoje pa je potrebno še dodatno pregledati. To se izvede po postopku z ultrazvokom.

Za antikorozijsko izolacijo varilnih mest in spojev tovarniško izoliranih cevi in fittingov se mora uporabljati termo krčno izolacijo.

Po končani izolaciji je treba izvesti kontrolo zaščite z detektorjem prebojnosti z napetostjo 25 kV. Pred tlačnim preizkušanjem je potrebno preveriti čistost plinovoda in po potrebi tudi ovalnost. Odsek plinovoda je potrebno očistiti s čistilcem, katerega po plinovodu potiska zrak in ga takoj zatem tudi kalibrirati.

Tlačni preizkus se izvede skladno s priporočilom DVGW G469 po postopku B2 z dvokratnim dvigom tlaka. Preizkusni tlak bo v najvišji točki znašal 1,5 kratnik delovnega tlaka in bo trajal najmanj 24 ur. Preizkusni medij bo čista, hladna in ne agresivna voda.

Cevovod in objekte na prenosnem plinovodu je potrebno preizkušati ločeno.

Tlačnemu preizkusu sledi odvodnjavanje linije, sušenje z poliuretanskimi čistilci ter s suhim zrakom. Plinovod mora biti osušen do rosiščne temperature zemeljskega plina - 20°C.

Spuščanje zemeljskega plina v plinovod se opravi po vseh uspešno opravljenih preizkusih, prevzemih in na osnovi uporabnega dovoljenja pristojne inšpekcije, ki odobri polnjenje z zemeljskim plinom.

Polnjenje plina lahko opravi le za to strokovno usposobljena služba ob prisotnosti upravljalca povezovalnega plinovodnega omrežja.

Položaj vkopanega plinovoda in vseh ostalih elementov cevovoda v zemlji, mora biti hitro določljiv, da je možen kvaliteten nadzor plinovoda. V ta namen se uporabijo oznake plinovoda in zračne oznake.

Opis gradbene izvedbe cevovoda

Pri izkopu jarka za plinovod se upošteva naklon zemljine 60° v zemljini III. ktg., oziroma z naklonom, ki zagotavlja stabilnost glede na vrsto zemljine in dejanske razmere na terenu. Na vsaki strani jarka se zagotovi prosta širina terena min. 1,0 m.

Na območjih asfaltnih površin se izkop jarka izvaja z vertikalnimi obodnimi stenami. Po potrebi se jarek razpira. V času gradnje plinovoda je potrebno paziti, da ne pride do posedanja ali rušenja obstoječih asfaltnih površin vzdolž jarka ali rušenja jarka zaradi obremenitve z mehanizacijo.

V območjih približevanja obstoječim podzemnim inštalacijam se izkop izvaja ročno, da se izogne poškodbam. Posebno je treba paziti na podzemne instalacije in izkope v neposredni bližini objektov.

Delovni pas širine 14,0 m, potreben za izgradnjo plinovoda DN300, sega v normalnih razmerah 6,0 m levo od osi plinovoda (deponija izkopa) in 8,0 m desno za potrebe varjenja cevi ter transportne poti.

V območju objektov in ostalih ovir na trasi se širina delovnega pasu prilagodi dejanskim razmeram na terenu, kar bo moral izvajalec upoštevati pri izvajanju gradbenih del in pri montaži plinovodne cevi. Delovni pas se lahko, na osnovi dogovora med izvajalcem in lastnikom zemljišča, tudi razširi. Posteljica za cevovod mora biti zravnana ter očiščena kamnov in predmetov, ki bi lahko poškodovali izolacijo cevovoda. Posteljica se pripravi iz peska granulacije 0/4 mm v višini 10 cm. Zasip cevovoda se izvede do višine 20 cm nad cevjo, prav tako iz peska granulacije 0/4 mm. Zasipavanje se izvaja v plasteh po 30 cm, pod prometnimi površinami v plasteh po 10-20 cm z ustreznim nabijanjem. 50 cm nad plinovodom se položi opozorilni trak rumene barve z napisom "POZOR PLINOVOD".

Po končanem delu se vzpostavi prvotno stanje.

Opis sistema katodne zaščite

Podzemni deli cevovodov morajo biti zaščiteni proti koroziji s sistemom katodne zaščite.

Sistem katodne zaščite mora ustrezati standardom in ustreznim priporočilom na tem področju, predvsem pa standardom SIST EN 15589-1, SIST EN 12501-1, SIST EN 14505, SIST EN ISO 18086 in SIST EN 13509.

Predvidena je vgradnja stalnih merilnih mest zaradi možnosti kontrole in tekočega vzdrževanja katodne zaščite. V omarici stalnega merilnega mesta so predvideni kabelski priključki, na katerih je možno izvajati vse električne meritve, za določanje parametrov katodne zaščite, vzdrževanje, kontrolo in nadzor. Merilna mesta bodo opremljena z napravami za prenapetostno zaščito in zaščito proti izmenični koroziji. Merilna mesta se postavi na trasi plinovoda praviloma na razdalji 2 km in na karakterističnih delih plinovoda, kot so zaporne postaje, odcepne postaje in križanje plinovoda s tujimi GJI instalacijami. Stalno merilno mesto je predvideno v obliki AB stebrička rumene barve z vgrajeno INOX omarico. V omarici je predvidena spončna letev, na katero je možno montirati ustrezno število priključnih sponk.

Priključitev kablov NYY 4 x 2,5 mm² na cevovod se izvede s termitskim varjenjem.

Sistem katodne zaščite plinovoda bo izveden z napajalnimi postajami in pripadajočimi anodnimi ležišči.

Čas gradnje se ocenjuje na 12 mesecev. Obratovalni čas gradbišča je predviden od 6. do 18. ure.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Nameravani poseg se nahaja izven najboljših gozdnih zemljišč, prav tako ni na območju gozdnih rezervatov ali varovanih gozdov, niti na območjih mineralnih surovin v javnem interesu. Lokacija nameravanega posega se ne nahaja na vodovarstvenem območju.

Lokacija nameravanega posega oz. daljinski vpliv nameravanega posega se nahaja na naslednjih varovanih območjih: zavarovano območje Pot spominov in tovarištva, Evid. št.: 4033 (Odlok o določitvi »poti spominov in tovarištva« za spomenik skupnega pomena za mesto Ljubljana, Uradni list SRS, št. 3/88), posebno varstveno območje (območje Natura 2000) SAC, Ljubljana – Gradaščica – Mali Graben, SI3000291 (Uredba o posebnih varstvenih območjih, območjih Natura 2000, Uradni list RS št. 49/04, popr.110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 in 39/13-OdlUS, 3/14, 21/16 in 47/18). Lokacija nameravanega posega se prav tako nahaja na naslednjih naravnih vrednotah: Ljubljana, Ident. št. 167 in Pot spominov in tovarištva, Ident. št. 8076 (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19 ter sklep št. 35600-46/2017 z dne 16. 2. 2018 in 35600-10/2021-5 z dne 21.01.2021). Predvidena trasa plinovoda prečka vodotok Ljubljano, ki sodi med vodotoke I. reda. Plinovod deloma poteka

po območjih poplav. Nameravani poseg se ne nahaja na erozijsko, plazljivo ali plazovito ogroženem območju. Na območju nameravanega posega se nahajajo naslednje enote kulturne dediščine: Ljubljana – Grobišče Studenec (EŠD 14908) in Ljubljana – Pot spominov in tovarištva (EŠD 1116).

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Emisije hrupa

V času gradnje bodo v dnevnem času med delovnim tednom nastajale emisije hrupa gradbenih strojev in tovornega prometa ter emisije hrupa zaradi gradbenih del. Nosilec nameravanega posega mora upoštevati določila Pravilnika o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 – ZTZPUS-1). Glede na predviden obseg del in glede na to, da gre za gradnjo pretežno linijskega objekta, ki se izvaja po utečenih gradbenih postopkih po odsekih in poteka relativno hitro, bodo večje obremenitve določenih točk (npr. posameznih za hrup občutljivih objektov) na gradbeni trasi časovno omejene (samo v dnevnem času od ponedeljka do petka med 6. in 18. uro). Izven navedenega časa, ponoči ter nedeljah in praznikih se dela ne bodo izvajala. V primeru potrebe po izvajanju več hrupnejših procesov, se bodo le-ti izvajali ločeno oz. samostojno in ne istočasno. Prevoz za potrebe gradnje se bo do gradbišča izvajal po javnih prometnih površinah. Med postanki se bo v tovornih vozilih izklapljal motorje. Gradbišče bo opremljeno s protihrupnimi paneli, s čimer bo dodatno zmanjšano širjenje emisij hrupa v okolico. Hrup med obratovanjem bo nastal izjemoma med vzdrževalnimi deli, vendar bo le-ta nepomemben. Ministrstvo, glede na vse navedeno, ocenjuje tovrstni vpliv na okolje v času gradnje on obratovanja nameravanega posega kot manj pomemben.

Emisije snovi v zrak in emisije toplogrednih plinov

Pri nameravanem posegu bodo v času izvajanja gradbenih del nastajale emisije onesnaževal v zrak in emisije toplogrednih plinov, ki bodo posledica izpušnih plinov gradbene mehanizacije in tovornih vozil za dovoze in odvoze z gradbišča. Prisotne bodo tudi emisije prahu, ki bodo izrazitejše v suhem in vetrovnem vremenu. Za čas gradnje je treba izvajati zakonodajne ukrepe (vlaženje gradbišča, prometnih in manipulativnih površin, s katerih se lahko nekontrolirano širijo prašni delci ob suhem in vetrovnem vremenu, prekrivanje sipkih tovorov pri transportu, začasni odlagališča gradbenih odpadkov in odpadnih materialov, redno čiščenje dostopne prometne površine do gradbišča - vlaženje in pometanje) za zmanjšanje tovrstnih vplivov. Glede na to, da gre za gradnjo pretežno linijskega objekta, ki se izvaja po utečenih gradbenih postopkih, po odsekih in poteka relativno hitro, bodo večje obremenitve določenih točk na gradbeni trasi časovno zelo omejene. Zaradi izvajanja gradnje ni pričakovati pomembnejšega poslabšanja kakovosti zunanjega zraka ob trasi plinovoda, na širšem območju pa bo vpliv zanemarljiv. Ministrstvo ocenjuje vpliv na kakovost zunanjega zraka na območju nameravanega posega v času gradnje kot manj pomemben.

V času obratovanja nameravanega posega emisije onesnaževal v zrak ne bodo nastajale. Plinovodno omrežje kot tako samo po sebi ni vir emisij v zrak. Omrežje bo namenjeno oskrbi stanovanjskih in poslovnih objektov z zemeljskim plinom in ogrevanje objektov. Ker pri izgorevanju zemeljskega plina nastajajo manjše emisije žveplovega dioksida (SO₂), ogljikovega monoksida (CO), ogljikovega dioksida (CO₂), dušikovega oksida (NO_x) in prašnatih snovi, kot posredno pri izgorevanju trdih goriv in kurilnega olja, bo vpliv izgradnje plinovodnega omrežja za okolje pozitiven.

Vplivi na tla/vode

Tla: posegi bodo izvedeni na način, da se bo površina tal prizadela v čim manjši možni meri. Zasip bo izveden v obratnem vrstnem redu kot izkop. Poskrbljeno bo, da ne bo prihajalo do mešanja rodovitne prsti in humusa. Rodovitna prst in humus se bosta deponirala ločeno od ostalega materiala in se po končanih delih vrnila. Kupi skladiščne prsti ne bodo višji od 1,5 m in

se po njih ne bo vozilo. Na območju njivskih površin bodo depresije zaradi posedanja zemljine izvedene z zasutjem ustrezne rodovitne prsti. Uporabila se bo le tehnično brezhibna mehanizacija, s čimer bo preprečeno morebitno razlivanje nevarnih snovi. Po končani gradnji se bodo vse prizadete površine vzpostavile v prvotno stanje.

Na območju najboljših kmetijskih zemljišč bo delovni pas čim ožji. Globina polaganja plinovoda bo taka, da bo po končani gradnji kmetijska proizvodnja čim manj omejena. Vsa gradbena dela se bodo izvajala izven obdobja najbolj intenzivnih kmetijskih opravil. Po končani gradnji, bo v širini 2,5 m na vsako stran od osi plinovoda uveden pas z omejitvijo kmetijske dejavnosti. V tem pasu bo dovoljeno sajenje rastlin s koreninami globine do 1 m. Dovoljena bo obdelava zemljišča do globine 0,5 m. Ne bo pa dovoljena postavitve opor namenjenih kmetijstvu in sadjarstvu. Po končani gradnji bo celotno območje delovnega pasu na začasno uporabljenih kmetijskih površinah vzpostavljeno v enako stanje in kakovost, kot je bilo pred gradbenim posegom. Lastnikom bo ves čas gradbenih del in tudi po njih omogočen dostop do kmetijskih zemljišč. Vsa začasno uporabljena kmetijska zemljišča in začasne dovozne poti do kmetij in kmetijskih zemljišč bodo vzpostavljena v prvotno stanje in kakovost, kot so bila pred gradbenim posegom. Morebitne poškodbe začasnih gradbenih površin bodo sanirane. Propadla drevnina bo nadomeščena z novo. Poškodovane travniške površine bodo ponovno zatravljene.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, pridobil dne 18. 2. 2022 mnenje oz. soglasje št. 351-7/2022/2 s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Sektorja za urejanje kmetijskega prostora in Zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana. Iz citiranega mnenja izhaja, da so v projektni dokumentaciji v celoti upoštevane določbe državnega prostorskega načrta glede posegov na kmetijska zemljišča, s čimer je zagotovljeno ustrezno varstvo kmetijskih zemljišč skladno z zakonodajo, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč.

Križanje s poplavnimi območji in z vodotoki: plinovod deloma poteka po območjih poplav.

Polaganje prenosnega plinovoda bo pod koto terena, s tem se nivo terena ne bo spreminjal (povrnitev v prvotno stanje). Višina nadkritja med končno urejenim terenom in temenom predvidenega prenosnega plinovoda znaša najmanj 1,10 m.

Posegi so načrtovani v sušnem obdobju na način, da ne pride do poslabšanja stanja voda in da se ne onemogoči varstva pred škodljivim delovanjem voda. Obstoječa poplavna polja se ne bodo spreminjala. Po končani gradnji se bo območje gradnje na trasi plinovoda uredilo v prvotno stanje. Za preprečitev vzgona plinovodne cevi bo v času obratovanja plinovodna cev na omenjenih območjih obtežena z betonskimi jahači.

Predviden prenosni plinovod bo vkopan in obstoječa konfiguracija terena se ne bo spreminjala, zato razredi poplavne nevarnosti niso omejujoči, saj gradnja ne bo imela vpliva na poplavno varnost območja in ne bo spreminjala poplavnega stanja in poplavne ogroženosti, ter ne bo imela vpliva na poplavne karte, poplavna območja in razrede poplavne nevarnosti.

Vsi začasni nasipi gradbenega materiala bodo na poplavnih območjih prekinjeni na vsakih 25 metrov s 5 m široko odprtino za odtok vode.

Prečkanje melioracijskih jarkov in drugih jarkov bo izvedeno s prekopom. Prečkanje vodotoka Ljubljanica pa na način brez prekopa.

Plinovod bo izveden tako, da bo na priobalnem zemljišču prenesel vse obremenitve, ki bodo povzročene med rednimi vzdrževalnimi deli.

Pri prečkanju vodotoka Ljubljanica, bo teme plinovodne cevi najmanj 2 m pod dnem vodotoka in bo na tej globini potekala še vsaj 3 m od zgornjega roba brežine na obeh pragovih.

Prečkanje vodotoka Ljubljanica bo izvedeno s podvrtavanjem, zato dodatno zavarovanje in zaščita brežin ni predvidena. Vsa obvodna vegetacija se bo v čim večji meri ohranila.

Morebitne poškodbe nastale med deli se bodo sanirale.

V sklopu gradnje ni predvidno nikakršno postavljanje ovir ali odlaganje izkopanega materiala na brežine v struge vodotokov ali na poplavna območja.

Dela se ne bodo izvajala v času obsežnih padavin ali v obdobju z večjo verjetnostjo poplav.

Vsa morebitna začasna odlagališča presežkov zemeljskega materiala bodo med gradnjo urejena tako, da ne bo prihajalo do erozije in ne bo oviran odtok zalednih voda. Po končani gradnji bodo odstranjeni vsi ostanki začasnih odlagališč.

Najmanj 7 dni pred pričetkom del bo pristojna območna enota ribiške organizacije ustrezno obveščena o nameravani gradnji.

Po končani gradnji se bodo nemudoma uredile in ponovno zatravile vse poškodovane površine.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, pridobil dne 9. 6. 2022 Mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda št. 35508-574/2022-8 s strani Direkcije Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje. Iz citiranega mnenja med drugim izhaja, da je gradnja načrtovanega prenosnega plinovoda skladna z določili Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) in na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi predpisi, ob upoštevanju naslednjih pogojev:

1. Gradnja se mora izvesti po navedeni dokumentaciji.
2. Za vodni zemljišči parc. št. 1537 k.o. 1772-Slape (Ljubljana) in 1072/1 k.o. 1733-Bizovik (Ljubljana), last Republike Slovenije, je služnostno pravico podzemnega prečkanja vodotokov s plinovodom, obratovanja, vzdrževanja, obnove in nadzora predmetnega odseka plinovoda, še treba pridobiti.
3. Investitor mora zavarovati gradbišče tako, da bo zagotovljena varnost pred morebitnim nastopom visokih voda in nemoten odtok vode. Morebitna škoda nastala zaradi visokih voda bremeni stranko, ki je dolžna sanirati tudi vse morebitne poškodbe na vplivnem območju.
4. Prepovedano je odlaganje materiala v pretočne profile vodotokov in na poplavna območja ali kakršnokoli spreminjanje vodnega režima.
5. V času gradnje je stranka dolžna zagotoviti vse potrebne varnostne ukrepe in tako organizacijo na gradbiščih, da bo preprečeno onesnaženje voda, ki bi nastalo zaradi transporta, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in drugih nevarnih snovi oziroma v primeru nezgod zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev. Vsa začasna skladišča in pretakališča goriv, olj in maziv ter drugih nevarnih snovi morajo biti zaščitena pred možnostjo izliva v okolje.
6. Po končani gradnji je potrebno odstraniti vse ostanke gradbenih materialov in začasnih deponij. Vse z gradnjo prizadete površine je potrebno krajinsko ustrezno urediti tako, da bo preprečena erozija.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na tla in vode ter vodni režim ne ocenjuje kot pomemben.

Vpliv na ribištvo

Predvidena trasa plinovoda prečka vodotok Ljubljano, ki sodi med vodotoke I. reda. Križanje vodotoka se izvede s podvrtanjem. Kot izhaja iz predložene dokumentacije (DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana), se med gradnjo v strugo vodotoka ne bo posegalo. Dela bodo načrtovana in izvedena tako, da bo ohranjena povezanost oziroma celovitost vodnega prostora in bo s tem omogočena možnost prehajanja in razvrščanja ribjih vrst. Pri gradnji sprememba vodnega toka ni predvidena. Ker se bo prečkanje izvedlo z vrtanjem – brez prekopa, se tudi talni prag ne bo gradil. Ravno tako se zaradi tega ne bodo izvajale gradbene ureditve brežin. Intervencijski odlov rib ni predviden. Najmanj 7 dni pred pričetkom del bo pristojna območna enota ribiške organizacije ustrezno obveščena o nameravani gradnji.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, pridobil dne 3. 2. 2022 pozitivno mnenje št. 4202-19/2022-2 s strani Zavoda za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Šmartno.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na ribištvo ne ocenjuje kot pomemben.

Odpadki

Pri izvedbi nameravanega posega bodo nastajali gradbeni odpadki in višek izkopane zemljine (ca. 3198 m³). Izdelan bo načrt gospodarjenja z gradbiščnimi odpadki. Z odpadnim gradbenim materialom bo nosilec nameravanega posega ravnal v skladu z določili Uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22-ZVO-2). Zemlja in kamenje iz izkopa jarka se bo v večjem delu uporabila za zasip jarka, ostali gradbeni material pa se bo odpeljal in predal pooblaščenemu prevzemniku tovrstnih odpadkov. V času obratovanja odpadki ne bodo nastajali. Vpliv nameravanega posega na nastajanje odpadkov in s tem povezane obremenitve okolja v času gradnje in obratovanja ministrstvo ocenjuje kot nepomemben.

Vplivi na spremembo dejanske rabe zemljišč

Dejanska raba tal se z izvedbo nameravanega posega ne bo spremenila. Območje nameravanega posega bo po izvedbi nameravanega posega povrnjeno v prvotno stanje. Po zasipu jarka bo namreč nosilec nameravanega posega uredil površine na enak način in v enaki kvaliteti, kot so bile pred gradbenim posegom.

Sprememba vegetacije

Površine, na katerih se bo izvajala gradnja deloma predstavljajo kmetijsko obdelovalne površine. Pred pričetkom gradnje se bo odstranila vsa vegetacija v širini delovnega pasu. Obvodna vegetacija se bo odstranila le na mestih, kjer je to nujno potrebno zaradi gradnje in delovanja plinovoda. Sečnja se bo opravila selektivno in tako, da se bodo ohranila posamezna večja drevesa. Posamična drevesa ob gradbišču se bo v času gradnje zaščitilo pred poškodbami, ravno tako se bo v času gradnje ohranil koreninski sistem teh dreves. Nepotrebno zasipanje in odstranjevanje podrasti se ne bo izvajalo. Po končani gradnji bo poskrbljeno, da se varnostni pas širine 5 m na obe strani od osi plinovoda ne bo zasadil z visokodebelnim rastjem. Poskrbljeno bo za obnovo živic, mejic in grmišč. Vse travniške površine bodo ponovno zatravljene. Vse zatravite bodo izvedene z avtohtonimi vrstami.

Svetlobno onesnaževanje

Gradbena dela se bodo izvajala v dnevnem času od 6. do 18. ure. Gradbišče v času gradnje ne bo dodatno umetno osvetljeno.

Sam plinovod ne bo vir emisij svetlobe v okolico, saj bo vkopan v zemljo. Vpliv nameravanega posega na emisije svetlobe v okolico oz. na svetlobno onesnaženje okolja v času obratovanja se ocenjuje kot nepomemben oz. vpliva ne bo.

Segrevanje ozračja/vode

Po plinovodu se bo izvajal prenos zemeljskega plina s temperaturo 10°C. Plinovod bo prav tako vkopan, kar predstavlja dodatno toplotno zaščito.

Elektromagnetno sevanje

Gradnja ne predvideva uporabo elementov oz. mehanizacije, ki bi bila vir elektromagnetnega sevanja. V času obratovanja nameravanega posega ne bodo vgrajeni elementi, ki bi predstavljali vir elektromagnetnega sevanja.

Radioaktivno sevanje

Gradnja ne predvideva uporabo elementov oz. mehanizacije, ki bi bila vir radioaktivnega sevanja. V času obratovanja nameravanega posega ne bodo vgrajeni elementi, ki bi predstavljali vir tovrstnega sevanja.

Vidna izpostavljenost:

Med gradnjo bo zaradi del in prisotnosti strojev (gradbene in transportne mehanizacije na gradbišču, gradbenih dvigal, gradbiščnih ograj, gradbenih materialov, itd.) nekoliko spremenjena podoba obravnavanega območja, kar bo opazno le z bližje okolice. Izvedba nameravanega posega po končani gradnji predvideva vzpostavitev obstoječe rabe, zato nameravani poseg ne bo predstavljal vidne spremembe oz. spremembe krajine.

Vibracije:

v času gradbenih del bodo občasno nastajale vibracije, kot posledica izvajanja nekaterih del, kot npr. izvedba oz. utrjevanje zasipa ter kot posledica tovornega prometa, povezanega z gradnjo. Za utrjevanje sloja zemljine se bo uporabljalo vibracijsko nabijalo (žabo). Ker bo gradnja potekala v dnevnem času in ker pri tovrstnih linijskih objektih gradnja poteka po odsekih in relativno hitro, gre za začasen vpliv oz. začasno motnjo v bivalnem ali naravnem okolju, zato ni pričakovati bistvenega poslabšanja bivalne kakovosti ali poškodb objektov ob trasi plinovoda in bistvenega poslabšanja življenjskih pogojev za prosto živeče živali v naravnem okolju.

Prenosno plinovodno omrežje bo vkopano in ne bo v času obratovanja povzročalo nikakršnih vibracij.

Vonjave

Širše območje obravnavane lokacije ni obremenjeno z vonjavami. Predvideni objekt ne bo vonjav ne v času gradnje, kot tudi ne v času obratovanja - vpliva ne bo.

Vplivi na materialne dobrine, kulturno dediščino in krajino

Na območju nameravanega posega se nahajajo naslednje enote kulturne dediščine: Ljubljana – Grobišče Studenec (EŠD 14908) in Ljubljana – Pot spominov in tovarištva (EŠD 1116).

Kot izhaja iz predložene dokumentacije (DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana), bo med gradnjo vsa kulturna dediščina ustrezno zaščitena in zavarovana. Poseg in delovni pas bosta zmanjšana na čim manjšo površino, ki še dopušča gradnjo. Zagotovljene bodo predhodne arheološke raziskave za vrednotenje arheološkega potenciala. Pred pričetkom del bodo zagotovljena zaščitna izkopavanja odkritih arheoloških najdišč z raziskavami in arheološki nadzor nad zemeljskimi deli. V kolikor bodo med posegom v prostor najdeni deli arheološke dediščine, bodo ti v kolikor bo mogoče ostali na prvotnem kraju. Tehnične rešitve gradnje se bodo prilagodile varstvenemu režimu na način, da kulturna dediščina ne bo ogrožena. Posegi v registrirana arheološka najdišča se bodo izvajala samo na osnovi prejetega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline. Za dostop do trase se bodo na območjih kulturne dediščine uporabile le obstoječe poti in ceste v obstoječem profilu. Gradnja novih dostopnih poti na območju kulturne dediščine v sklopu projekta ni predvidena. Na območjih kulturne dediščine se ne bo izvajalo izravnavanje presežka materiala ali njegovo deponiranje. Pri gradnji plinovoda na območju Poti spominov in tovarištva bo varovanju tega območja osvečena posebna pozornost z posebnimi ukrepi. Po zaključku del se bodo vsa zemljišča na območju kulturne dediščine, ki bodo bila prizadeta zaradi gradnje vzpostavijo v enako stanje in enako kakovost kot so bila pred samim gradbenim posegom. Obnovljeni bodo vsi elementi kulturne krajine. Najmanj 10 dni pred pričetkom del bo pristojna območna enota ustrezno obveščena o nameravani gradnji.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, pridobil dne 28. 1. 2022

Kulturnovarstveno mnenje št. 35102-0045/2022-2 s strani Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Službe za kulturno dediščino, Območne enote Ljubljana; Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana. Iz citiranega mnenja med drugim izhaja, da je projektna dokumentacija skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in opredeljenim v kulturnovarstvenih smernicah Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in določili v 26. členu (ohranjanje kulturne dediščine) Uredbo o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51B TE-TOL-Fužine/Vevče.

Glede na vse navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na kulturno dediščino ne ocenjuje kot pomemben.

Vpliv na biotsko raznovrstnost, zlasti varovane vrste in habitate s posebnih varstvenih območij (Natura 2000)

Lokacija nameravanega posega oz. daljinski vpliv nameravanega posega se nahaja na naslednjih varovanih območjih: zavarovano območje Pot spominov in tovarištva, Evid. št.: 4033 (Odlok o določitvi »poti spominov in tovarištva« za spomenik skupnega pomena za mesto Ljubljana, Uradni list SRS, št. 3/88), posebno varstveno območje (območje Natura 2000) SAC, Ljubljanica – Gradaščica – Mali Graben, SI3000291 (Uredba o posebnih varstvenih območjih, območjih Natura 2000, Uradni list RS št. 49/04, popr.110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 in 39/13-OdlUS, 3/14, 21/16 in 47/18). Lokacija nameravanega posega se prav tako nahaja na naslednjih naravnih vrednotah: Ljubljanica, Ident. št. 167 in Pot spominov in tovarištva, Ident. št. 8076 (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19 ter sklep št. 35600-46/2017 z dne 16. 2. 2018 in 35600-10/2021-5 z dne 21.01.2021).

Kot izhaja iz predložene dokumentacije DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, se bodo posegi na območju varovanih in zavarovanih območji izvajali v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti zaradi katerih je tudi območje varovano oziroma se bodo posegi izvajali v obsegu in na način, da se bo kar najmanj spreminjalo fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Z posegi se ne bo spreminjalo lastnosti ekosistema in naravnih procesov ali porušilo naravnega ravnovesja. Delovni pas bo na območju varovanih in zavarovanih območji zmanjšan na najmanjši možni obseg.

Med gradnjo se bo na površine s prednostnimi habitatnimi tipi in v habitate zavarovanih vrst posegalo v čim manjši meri.

Vse deponije so načrtovane izključno izven varstvenih območij in izven površin z visoko ovrednotenimi habitatnimi tipi.

Pri posegu v območja linearnih krajinskih struktur bo delovni pas čim ožji. Trasa plinovoda pa se bo ognila sestojem starejšega drevja v mejicah in osamelim starejšim drevesom.

Gradnja je ustrezno odmaknjena od roba ježe Ljubljanice, tako da se s samo traso in delovnim pasom ne bo posegalo v obvodno lesno vegetacijo mrtvice oziroma zatoka Ljubljanice in njeno obrečno vegetacijo.

Ob izkopu se bo gornja plast humusa deponirala tako, da bo mogoče po končani gradnji s tem slojem pokriti površine prizadete med gradnjo. Dovažanje zgornje plasti od drugod ni predvideno. Po položitvi plinovoda se bo sečnja rastja v sklopu vzdrževalnih del izvajala samo v območju omejene rabe plinovoda in sicer največ 5 m na vsako stran od osi plinovoda. Pri tem se bodo ohranile vse mejice, posamezni grmi in drevesa, ki so kot habitat za ptice.

Morebitna sečnja rastja se bo izvajala izključno med 1. avgustom in 1. marcem oziroma izven gnezditvenega obdobja ptic.

Gradbiščni provizoriji ter območja za skladiščenje in odpadke se bodo umeščeni čim dlje od vodotokov.

Za dostop se bodo uporabljale izključno obstoječe poti.

Prečkanje vodotoka se bo izvajalo v obdobju med 1. septembrom in 30. oktobrom. Pri izvedbi prečkanja regulacija samega vodotoka ni predvidena. Ravno tako posegi v samo reko niso predvideni.

Neposredna brežina vodotoka Ljubljanica bo varovana na način, da se ohranja lastna obrežna vegetacija. Po končani gradnji se bo delovni pas ponovno zasadil z avtohtono lesnato in grmovno vegetacijo, ki je značilna za območje posega oziroma z vrstami, katerih koreninski sistem ne povzroča negativnih vplivov na plinovod. Ohranjena bo poseka v širini največ do 2,5 m na vsako stran od osi plinovoda. Na izvedeni poseki bo omogočen razrast avtohtonih vodnih in obvodnih makrofitov in visokih stebilk.

Dela bodo načrtovana in izvedena tako, da bo ohranjena povezanost oziroma celovitost vodnega prostora in bo s tem omogočena možnost prehajanja in razvrščanja ribjih vrst.

Pri gradnji sprememba vodnega toka ni predvidena. Ker se bo prečkanje izvedlo z vrtnjem – brez prekopa, se tudi talni prag ne bo gradil. Ravno tako se zaradi tega ne bodo izvajale gradbene ureditve brežin. Intervencijski odlov rib ni predviden.

Na območju Poti spomina in tovarištva se površine pod katerimi rastejo korenine ne bodo utrjevale s težkimi stroji in se ne bo nasipalo material. Gradbeni posegi bodo na tem območju izvedeni v čim manjšem možnem obsegu. Vsa gradbena mehanizacija bo parkirana izven tega območja.

Na območju Poti spomina in tovarištva bodo jarki od debel dreves oddaljeni več kot 1 m navpične projekcije drevesne krošnje na tla. V primeru morebitnega poseganja v območje koreninskega sistema se bo izvajal ročni ali drugi manj uničevalen izkop. Pri polaganju travne ruše ali setvi trave na območju koreninskega sistema se ne bo posegalo v zemljino globlje od 5 cm.

Vse morebitne poškodbe korenin bo oskrbel strokovnjak arborist. Poškodovane korenine se bodo zaščitile pred izsušitvijo s prekrivanjem z juto, filcem ali žakljevino in se jih bo ohranjalo vlažne.

Z namenom preprečitve naselitve in razvoja tujerodnih invazivnih rastlin in rastlin z drugačno genetsko zasnovano od lokalnih populacij, se bodo vsa zasipavanja izvedela izključno z materialom izkopanim na trasi plinovoda. Košnja se bo izvajala najmanj dvakrat na leto oziroma pogosteje – enkrat na mesec v primeru zaraščanja tujerodnih vrst.

Najmanj 7 dni pred pričetkom del bo pristojna območna enota ustrezno obveščena o nameravani gradnji.

Kot izhaja iz predložene dokumentacije, je nosilec nameravanega posega k projektni dokumentaciji DGD, Prenosni plinovod R51B TE-TOL Fužine/Vevče, št. projekta: 15630-02, maj 2021, PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana, pridobil dne 15. 2. 2022 strokovno mnenje št. 3562-0111/2022-3 s strani Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enote Ljubljana, Cankarjeva cesta 10, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZRSVN). ZRSVN je v zvezi z vplivi nameravanega posega na varovana območja (območja Natura 2000 in zavarovana območja) navedel, da je Pot spominov in tovarištva zeleni obroč okrog Ljubljane in je med drugim namenjena povezovanju zelenih in parkovnih površin ter rekreacijskim in športnim dejavnostim. Sestavljajo jo poti, drevoredi, spomeniki, spominski kamni, table in usmerjevalne table (in druga obeležja). Na zavarovanem območju Pot spominov in tovarištva velja varstveni režim iz 11. člena Odloka o določitvi "Poti spominov in tovarištva" za spomenik skupnega pomena za mesto Ljubljana, ki med drugim določa, da se ne izvajajo posegi, ki bi poškodovali zelenice, drevesa in grmovnice, pešpoti z robniki in pripadajoče objekte ter opremo in naprave zavarovanega območja. ZRSVN ugotavlja, da so ukrepi za zaščito dreves vključno s koreninskim sistemom in rastiščem v dokumentaciji povzeti in je trasa večinoma načrtovana v oddaljenosti od dreves, ki zagotavlja njihovo ohranjanje. V območje Poti spominov in tovarištva trasa posega na delu, kjer Pot spominov in tovarištva preči. V času gradnje bi ob neustrezni izvedbi zemeljskih del lahko prišlo do poškodb koreninskih sistemov dreves oz njihovih rastišč. Takšne poškodbe povzročijo upad vitalnosti, lahko pa tudi propad drevesa. Glede na to je ZRSVN vpliv nameravanih posegov na zavarovana območja ocenil kot nebiten vpliv pod pogoji (C).

ZRSVN nadalje navaja, da se na posebnem varstvenem območju Ljubljanica - Gradaščica - Mali Graben, na odseku, ki ga načrtovana izgradnja plinovoda tangira, in v neposredni bližini nahajajo ali je možnost pojavljanja naslednjih kvalifikacijskih vrst: piškurji (*Eudontomyzon spp.*), sulec (*Hucho hucho*), platnica (*Rutilus pigus*), zlata nežica (*Sabanejewia aurata*), velika nežica (*Cobitis*

elongata). Glede na dejstvo, da je prečenje Ljubljanice predvideno z vrtanjem – brez prekopa in zato posegov v vodotok in brežine ne bo, pa tudi sicer trasa poteka v odmiku, ki ne zahteva posegov v vodotok, ZRSVN ocenjuje, da vpliva na kvalifikacijske vrste posebnega varstvenega območja ne bo. Nameravani poseg ne bo imel vpliva na varstvene cilje zgoraj navedenega posebnega varstvenega območja in na njegovo celovitost ter povezanost. Vpliv je ZRSVN ocenil kot A – ni vpliva.

Nadalje, je za zmanjšanje vpliva na varstvene cilje zavarovanega območja ZRSVN podal naslednje pogoje (drugi pogoji, ki morajo biti ustrezno vključeni v izrek gradbenega dovoljenja):

- gradbišče naj se pri poteku vzdolž Poti spominov in tovarištva (od stacionaže 2+000 do 2+860) v smeri proti spomeniku oblikovane narave omeji z gradbiščno ograjo, da se prepreči poseganje v zavarovano območje;
- Pri prečenju Poti spominov in tovarištva naj se delovni pas zmanjša na minimalen obseg. Drevesa odstranjena zaradi prečenja naj se na novo zasadi.

ZRSVN je nadalje podal še strokovno mnenje glede vpliva nameravanega posega na naravni vrednoti Ljubljanico (Ident. št. 167) in Pot spominov in tovarištva (Ident. št. 8076). ZRSVN tako navaja, da se posegi in dejavnosti izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 52/02, 67/03). Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti na hidrološki in geomorfološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote, na oblikovani naravni vrednoti pa tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote.

ZRSVN meni, da bo z upoštevanjem pogojev podanih za ohranjanje varovanih območij (zagotovljeno tudi ohranjanje lastnosti zaradi katerih so navedena območja določena za naravne vrednote. Posebnih pogojev za zmanjšanje vpliva na lastnosti naravnih vrednot zato ni potrebno predpisati.

Glede na vse zgoraj navedeno ministrstvo vpliv nameravanega posega na biotsko raznovrstnost, zlasti varovane vrste in habitate s posebnih varstvenih območij (Natura 2000) ocenjuje kot manj pomemben.

Uporaba naravnih virov, zlasti tla, prsti, vode in biotske raznovrstnosti

Pri izvajanju gradbenih del se bo od naravnih virov uporabljalo mineralne surovine (prod, pesek). Pesek se bo uporabil za izdelavo posteljice in zasip cevovoda. Posteljica se bo pripravila iz peska granulacije 0/4 mm v višini 10 cm. Zasip cevovoda se bo izvedel do višine 20 cm nad cevjo, prav tako iz peska granulacije 0,4 mm.

Za namen izvedbe tlačnega preizkusa se bo uporabila voda, zajeta iz hidrantnega omrežja ob samem gradbišču. V času izvajanja gradbenih del se bo voda v manjših količinah uporabljala še za potrebe osebne higiene gradbenih delavcev.

Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb

Niti v času gradnje niti v času obratovanja nameravanega posega ne bo prisotno tveganje za nastanek večjih nesreč. Pri gradbenih delih se bo uporabljala oprema, ki ne predstavlja nevarnosti za nastanek eksplozije. Gradbeno opremo bodo uporabljali izključno ustrezno usposobljeni izvajalci. Uporabljena gradbena mehanizacija in transportna sredstva bodo ustrezno vzdrževana. Nevarnost za nastanek eksplozije predstavljajo dela povezana s prevezavo novozgrajenega odseka z obstoječim prenosnim omrežjem. Dela se bodo izvajala po vnaprej pripravljenem varnem protokolu z usposobljeno ekipo in ob prisotnosti ustreznih služb. Iz gradbišča bodo odstranjeni vsi potencialni viri vžiga.

V omrežju prenosnega sistema se bo transportiral zemeljski plin, kar lahko predstavlja nevarnost v primeru puščanja. Omrežje prenosnega plinovoda bo v celoti vkopano na ustrezno globino, s čimer bo v največji možni meri preprečen poseg tretjih oseb. Pred pričetkom obratovanja bo na novo zgrajeni odsek prenosnega plinovoda tlačno preizkušen, s čimer bo preprečeno morebitno puščanje. Proti morebitnemu puščanju je prenosno plinovodno omrežje varovano s sekcijskimi zapornimi postajami, ki zaustavijo transport zemeljskega plina ob zaznanem puščanju. V času obratovanja bo prenosno plinovodno omrežje redno pregledovano z notranje strani, s čimer se bodo ugotavljale morebitne deformacije in pričetki korozije. Vse v času pregledovanja zaznane anomalije bodo nemudoma sanirane.

Tveganje za zdravje ljudi

Gradnja nameravanega posega bo vplivala na zdravje ljudi predvsem z emisijami hrupa in emisijami onesnaževal v zrak. Nameravani poseg v času obratovanja ne bo vplival na zdravje ljudi. Kot izhaja iz predhodno podanih obrazložitev nameravani poseg ne predstavlja velikega tveganja za zdravje ljudi.

Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi

Na začetnem delu (Fužine) se nahaja obstoječe prenosno plinovodno omrežje oznake R51. Na končnem delu (Vevče) pa se nahaja obstoječe prenosno plinovodno omrežje L10000. Obstoječe prenosno plinovodno omrežje oznake L10000 nameravani poseg tudi večkrat prečka in v določenem odseku tudi poteka vzporedno z njim.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz veljavnih zakonskih in podzakonskih predpisov, in ukrepov, navedenih v projektni dokumentaciji. Ministrstvo v obravnavanem upravnem postopku ni določilo nobenih posebnih ukrepov, predvidenih za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje, iz razloga, ker je ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv ob upoštevanju zakonodajnih zahtev, zahtev, določenih v prostorskem aktu t.j. Uredbi o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51B TE-TOL-Fužine/Vevče, in ukrepov, ki so že vsi navedeni oz. vključeni v predloženo projektno dokumentacijo. To posledično pomeni tudi, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20-ZIUOPDVE in 3/22-ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora

določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada. Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22 in 89/22) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Postopek vodila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

mag. Vesna Kolar Planinšič
Vodja sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- pooblaščenca nosilca nameravanega posega, PROJEKT d.d. Nova Gorica Podjetje za inženiring, geodezijo, urbanizem in projektiranje, Kidričeva ulica 9A, 5000 Nova Gorica (za: PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1000 Ljubljana) – osebno.

Poslati po osmem odstavku 90. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (glavna.pisarna@ljubljana.si).